

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног родитеља и име	Фигар (Надица) Владимир
Датум и место рођења	30. 4. 1981. Ниш, Србија

Основне студије

Универзитет	Универзитет у Нишу
Факултет	Филозофски факултет
Студијски програм	Основне академске студије англистике
Звање	Дипломирани филолог (англиста)
Година уписа	2007.
Година завршетка	2011.
Просечна оцена	8,77 (осам, 77/100)

Магистер студије, магистарске студије

Универзитет	Универзитет у Нишу
Факултет	Филозофски факултет
Студијски програм	Магистер академске студије англистике
Звање	Магистер филолог (англиста)
Година уписа	2011.
Година завршетка	2013.
Просечна оцена	10,00 (десет)
Научна област	Филолошке науке; англистичка лингвистика; когнитивна лингвистика
Наслов завршног рада	<i>Analysis of Conceptual Metaphors in the Political Discourse of Daily Newspapers: Structure, Function and Emotional Appeal</i> (Анализа појмовних метафора у политичком дискурсу дневних новина: структура, функција и емоционални ефекат)

Докторске студије

Универзитет	Универзитет у Нишу
Факултет	Филозофски факултет
Студијски програм	Докторске академске студије филологије
Година уписа	2015.
Остварен број ЕСПБ бодова	140
Просечна оцена	10,00 (десет)

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске дисертације	<i>Semantic Frame Activation and Contextual Aptness of Metaphorical Expressions</i> (Активација семантичких оквира и прилагођеност метафоричких израза контексту)
Име и презиме ментора, звање	Душан Стаменковић, доктор филолошких наука, ванредни професор
Број и датум добијања сагласности за тему докторске дисертације	НСВ број 8/18-01-008/20-027, 26. 10. 2020. године

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна	521
Број поглавља	7
Број слика (шема, графикона)	43
Број табела	51
Број прилога	3

**ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА
који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације**

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	<p>Figar, Vladimir, Testing the Activation of Semantic Frames in a Lexical Decision and a Categorization Task, <i>Facta Universitatis, Series: Linguistics and Literature</i>, 2020, 18(2), pp. 159–179.</p> <p>Рад полази од теоријског оквира семантике оквира Чарлса Филмора и користи емпиријски приступ заснован на мерењу времена реакције, чиме испитује утицај примовања на активацију семантичких оквира. У првој процедури тестира се оквир ПУТОВАЊА, кроз мерење времена реакције у задатку лексичке одлуке, а у другом оквир КОНФЛИКТА, кроз мерење времена реакције у задатку категоризације. Примовање је спроведено употребом семантичког материјала модификованог како би довео до активације сваког од два циљна оквирна. Резултати нису показали очекивану активацију у експерименталној групи у првом експерименту, у односу на контролну групу, док је у другом експерименту забележена очекивана активација. Ово указује да је задатак лексичке одлуке лакши у поређењу са задатком категоризације. Задатак категоризације се показао као поузданија процедура за тестирање активације семантичких оквира</p>	M51
2	<p>Figar, Vladimir, Evaluating the “dynamics” of a metaphor cluster through the relevant dimensions of individual metaphorical expressions, <i>Philologia Mediana</i>, 2019, 11, pp. 233–248.</p> <p>Истраживање приказано у овом раду испитује динамику грозда метафора кроз оцену нивоа метафоричности, познатости, прилагођености контексту и значају за разумевање сваког од појединачних метафоричких израза. Истраживање је спроведено у две фазе, при чему је најпре спроведена квантитативна анализа корпуса, након чега је испитаницима дат упитник у којем су оцењивали циљне елементе према четири претходно уведене димензије. Најфреквентнији метафорички изрази у корпусу припадали су метафорима ПУТОВАЊА, САДРЖАТЕЉА и КОНФЛИКТА. Утврђен је значајан ефекат за све четири димензије, а додатна поређења показала су значајне разлике између елемената. Резултати показују да се оцене метафоричности, познатости и значаја за разумевање могу поуздано користити како би се предвиделе оцене прилагођености контексту, а то даље указује на висок ниво динамике у анализираном грозду метафора.</p>	M51
3	<p>Figar, Vladimir, Emotional Appeal of Conceptual Metaphors of CONFLICT in the Political Discourse of Daily Newspapers, <i>Facta Universitatis, Series: Linguistics and Literature</i>, 2014, 12(1), pp. 43–61.</p> <p>Аутор у овом раду комбинује квалитативно-квантитативну анализу корпуса и процедуру са испитаницима посредством упитника како би испитао способност појмовне метафоре СУКОБА у енглеском језику да изазове емоционалну реакцију код читалаца у контексту политичког дискурса дневних новина. Приступ у овом раду спаја увиде теорије појмовног сажимања и теорију концептуалних аката при изградњи емоција, те кроз неколико упитника испитује колико метафорични домен СУКОБА утиче на уверљивост неких сегмената политичког дискурса код испитаника, студената англистике. Методологија се прикладно базирала на двоструком поступку, будући да је најпре извршена детаљна анализа одговарајућег корпуса из онлајн верзије дневника <i>New York Times</i>, а затим су одабрани примери искоришћени за рад са испитаницима, студентима англистике Филозофског факултета.</p>	M51
4	<p>Figar, Vladimir, Testing the Psychological Reality of Parallel Structure with Serbian EFL Students: A Case Study of “not only ... but also”, <i>Facta Universitatis, Series: Linguistics and Literature</i>, 2018, 16(1), pp. 39–64.</p> <p>У раду се испитује улога везника „not only... but also“ на узорку српских студената енглеског језика на напредном нивоу. Оцењивали су се граматичност и време реакције при интерпретацији реченица које су садржале честе студентске грешке. Реченице су презентоване реч по реч, са маском на екрану. Резултати су показали да се у већини случајева касна реакција добила у тренутку у коме се појавила грешка, што је било праћено и наглим смањењем броја тачних одговора. Оваква процедура указала је на умешност кандидата Фигара у домену психолингвистичких истраживања, што ће бити од посебног значаја у раду на предложеној докторској дисертацији.</p>	M51
5	<p>Antović, Mihailo, Stamenković, Dušan, Figar, Vladimir, Association of Meaning in Program Music: On Denotation, Inherence, and Onomatopoeia, <i>Music Perception</i>, 2016, 34(2), pp. 243–248.</p> <p>Рад приказује студију која се бавила интердисциплинарним проблемом на граници когнитивне семантике и музичке когниције. У експерименталном дизајну, са 201 испитаником подељеним у три групе и пре- тестом и пост-тестом, испитан је феномен референцијалног значења у програмској музици. Испоставило се да неке честе идеје у дискурсу о „семантици музике“ – пре свега она о „инхерентном“ музичком значењу, „поткрепљењу“ процеса изградње значења у музици путем инструкција које су била у семантичкој вези са композиторским програмом, а потом и доминантној „ономатопејској“ интерпретацији неких музичких мотива – нису могле да прођу емпиријску проверу.</p>	M23

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

ДА НЕ

Кандидат Владимир Фигар испуњава све услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу, Правилником о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације и Статутом Филозофског факултета у Нишу.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (до 500 речи)

Докторска дисертација кандидата Владимира Фигара под називом *Semantic Frame Activation and Contextual Aptness of Metaphorical Expressions* (Активација семантичких оквира и прилагођеност метафоричких израза контексту) састоји се из следећих седам поглавља: *Introduction, Theoretical framework, Corpus analysis, Semantic frame activation in a categorization task, Contextual aptness of metaphorical expressions, General discussion, и Conclusions, limitations, and future research*. У поглављу *Introduction* наведени су главни циљеви истраживања, описане су теоријско-методолошке поставке експеримената посредством којих је истраживање спроведено, и описана је структура дисертације. Такође, дат је и кратак осврт на најважније теоријске појмове који су били предмет истраживања. У поглављу *Theoretical framework* аутор даје детаљан преглед најважнијих ставова и претходних истраживања која се тичу теоријских појмова којима се у дисертацији бави. Ово поглавље састоји се из шест потпоглавља: *Categorization, Context, Semantic frames and domains, Semantic priming, Conceptual metaphor: Origins and development, и Context and metaphor comprehension*. У сваком потпоглављу истакнут је значај датог теоријског појма у контексту ове дисертације, преглед владајућих ставова у литератури, као и осврт на релевантна претходна истраживања. Нека од претходних истраживања која стоје у најближој вези са овом дисертацијом тичу се категоризације, семантичког примовања, и психолингвистичких приступа изучавању појмове метафоре. У трећем поглављу, *Corpus analysis*, описана је методологија, циљеви, и истраживачка питања која се тичу овог дела истраживања. Након тога аутор је најпре спровео квантитативно-квалитативну анализу појединачних метафоричких израза, а потом и гроздова метафоричких израза. На основу овог материјала одабрани су и стимулуси који су касније коришћени у експериментима. Поглавље се завршава дискусијом и одговорима на претходно наведена истраживачка питања.

У поглављу *Semantic frame activation in a categorization task* описане су студије нормирања стимулуса, као и прва четири експеримента. Такође, описана је и методологија и наведена су главна истраживачка питања за сваки од експеримената. У сва четири експеримента тестирана је брзина реакције у задатку категоризација при примовању у конгруентном метафоричком, конгруентном дословном, и неконгруентном услову. Након сваког експеримента представљени су резултати квантитативне и квалитативне анализе, као и поређење резултата првог и другог, и трећег и четвртог експеримента. Поглавље се завршава дискусијом добијених резултата и одговорима на главна истраживачка питања. У петом поглављу, *Contextual aptness of metaphorical expressions*, описане су студије нормирања и експерименти 5 и 6 у којима је тестирана прилагођеност метафоричких израза контексту приликом конгруентног метафоричког, конгруентног дословног, и неконгруентног примовања. Такође, описана је и методологија и наведена су главна истраживачка питања. Након сваког експеримента приказани су резултати квантитативне и квалитативне анализе, док се поглавље завршава дискусијом и одговорима на истраживачка питања. Поглавље *General discussion* још једном систематизује одговоре на истраживачка питања која се тичу анализе корпуса и сваког од експеримената из четвртог и петог поглавља, а наглашена је и веза са резултатима претходних истраживања и доминантним теоријским схватањима у литератури.

У завршном поглављу, *Conclusions, limitations, and future research*, наглашени су најзначајнији закључци добијени на основу експеримената, нека од методолошких ограничења, као и могућности за даља истраживања. На крају дисертације наведен је списак речничких извора, новинских чланака који сачињавају корпус, и референци, а наведена су и 3 додатка (*Appendix A, B, C*) која садрже целокупне резултате упитника коришћених приликом нормирања стимулуса.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

Кандидат је за основни циљ дисертације поставио испитивање утицаја контекста на изградњу и разумевање метафора, на теоријском и емпиријском нивоу, при чему је главна хипотеза да ће примовање (не)одговарајућим контекстом изазвати разлике у интерпретацији метафоричних исказа код испитаника, изворних говорника српског језика, на материјалу политичког дискурса. Кандидат је поставио и следеће конкретније циљеве: (1) Да се утврди који су типови индивидуалних појмовних метафора најфреквентнији у датом корпусу, као и који типови појмовних метафора су најфреквентнији у идентификованим гроздовима (енгл. *clusters*); (2) Да се утврди да ли постоји разлика у нивоу активације изворног и циљног домена код појмовних метафора које одговарају појмовним кључевима (енгл. *conceptual keys*) ПОЛИТИКА ЈЕ СУКОБ И ПОЛИТИКА ЈЕ КРЕТАЊЕ; (3) Да се утврди како манипулација контекстом који се користи за примовање утиче на брзину одлуке испитаника и њихове оцене у вези са прилагођеношћу циљних метафоричких израза датом контексту; (4) Да се испита психолошка реалност семантичког оквира као теоријског конструкта; (5) Да се повећа ниво експланаторне валидности теоријског модела теорије оквира из когнитивне лингвистике. Може се закључити да су постављени циљеви у великој мери испуњени и на постављена питања је одговорено, при чему су емпиријске процедуре показале да лексичко-семантички садржај заиста активира семантичке оквири који су у складу са оквирима извора и циља, као и да је већи ниво активације забележен код

циљних делова концептуалних кључева, тј. оних примова који су се односили на појам ПОЛИТИКЕ. Неконгруентно примовање условило је дужа времена реакције и у случају задатака у прва четири експеримента, док је у друга два експеримента неконгруентност условила краће време реакције, јер су ови примови због своје непогодности брзо одбацивани. Коначно, за сваку похвалу је и то што се кандидат критички осврће на сва ограничења свог приступа и предлаже правце даљег рада.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Докторска дисертација *Semantic Frame Activation and Contextual Aptness of Metaphorical Expressions* представља значајан допринос емпиријским напорима да се неки од елемената когнитивне лингвистике испитају кроз квантитативну и квалитативну анализу корпуса и резултата добијених у раду са испитаницима. Њен значај је и у томе што се, користећи оригиналан и доследан методолошки и емпиријски приступ, бави сложеним односом контекста и метафоричности, испитује значај семантичких оквира за изградњу метафора у политичком дискурсу, и проверава утицај конгруентних и неконгруентних контекста на разумевање метафора. Како су претходни приступи проучавању изградње значења посредством семантичких оквира били превасходно интерпретативног карактера (било у виду анализе појединачних примера, мањих или у новије време и већих корпуса), у циљу повећања експланаторне валидности целокупног теоретског модела ова дисертација има експериментални приступ и базира се на раду са испитаницима (иако један њен део има корпусни карактер). Као таква она добрим делом потврђује психолошку реалност семантичког оквира као теоријског конструкта и испитује утицај уоквиравања и контекстуализације који су се реализовали посредством примовања. Требало би нагласити да дисертација садржи и изузетан теоријских преглед концепата битних не само за овај подухват него за когнитивну лингвистику и психоллингвистику уопште, тако да ће представљати одличну уводну литературу уколико кандидат одлучи да тај део дисертације понуди широј публици. Имајући у виду све наведено, укупан научни допринос резултата ове дисертације оцењује се као висок.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

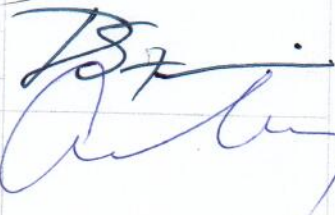
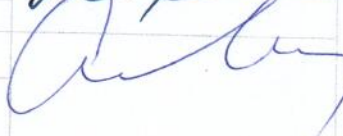

Кандидат Владимир Фигар је у току израде докторске дисертације *Semantic Frame Activation and Contextual Aptness of Metaphorical Expressions* показао изузетно висок степен самосталности, почевши од организације рада и предузимљивости, преко смисла за емпиријски рад, до налажења креативних и научно валидних решења онда када је то било потребно. Кандидат је показао и завидан ниво афинитета за научну мисао и критичку евалуацију добијених резултата у односу на теоријске поставке, док је квалитет израђене докторске дисертације и њена оригиналност доказ изузетно озбиљног рада и самосталног промишљања у току испуњавања циљева постављених у пријави докторске дисертације.

ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

Имајући у виду укупну оцену и све изнете позитивне карактеристике у вредновању докторске дисертације *Semantic Frame Activation and Contextual Aptness of Metaphorical Expressions (Активација семантичких оквира и прилагођеност метафоричких израза контексту)*, чланови Комисије са великим задовољством предлажу Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу и Научно-стручном већу за друштвене и хуманистичке науке Универзитета у Нишу да докторску дисертацију у предатој форми прихвати и кандидату Владимиру Фигару одобри јавну одбрану.

КОМИСИЈА

Број одлуке НСВ о именовану Комисије **8/18-01-006/21-024**
 Датум именовања Комисије **30. 6. 2021. год.**

Р. бр.	Име и презиме, звање		Потпис
1.	Др Владимир Ж. Јовановић, редовни професор	председник	
	Англистичка лингвистика (Научна област)	Филозофски факултет Универзитета у Нишу (Установа у којој је запослен)	
2.	Др Душан Стаменковић, ванредни професор	ментор, члан	
	Англистичка лингвистика (Научна област)	Филозофски факултет Универзитета у Нишу (Установа у којој је запослен)	
3.	Др Надежда Силашки, редовни професор	члан	
	Међународни економски односи – енглески језик (Научна област)	Економски факултет Универзитета у Београду (Установа у којој је запослен)	
4.	Др Милош Тасић, доцент	члан	
	Енглески језик (Научна област)	Машински факултет Универзитета у Нишу (Установа у којој је запослен)	

Датум и место:
 6. 7. 2021. године
 Ниш и Београд